

ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИННОВАЦИЯЛАР
МИНИСТРЛИГИ
ОШ ТЕХНОЛОГИЯЛЫК УНИВЕРСИТЕТИ

БИЗНЕСИ БАШКАРУУ ЖАНА СОЦИАЛДЫК ИШ КАФЕДРАСЫ

Макулдашылды
Окуу бөлүмүнүн башчысы

15 09 2025-ж.

Бекитилди

Протокол № 1
03 09 2025-ж.

55 м сел
кафедра башчысы: О.Бексеева

Чыг-дурго таануу жана чечердик саясат

таалими боюнча Социалдык сел багытында окуган күндүзгү
(багыттын шифри жана аталышы)
(сырттан) окуу бөлүмүнүн студенттери үчүн

ЖУМУШЧУ ПРОГРАММА

Окуу планы боюнча сааттардын торчосу

семестр	баары	ауд. саб.	аудит.саб.			СӨАИ	отчеттуулук
			лекция	пр	лб		
<u>7</u>	<u>60</u>	<u>30</u>	<u>15</u>	<u>15</u>		<u>30</u>	<u>жараш</u>

Жумушчу программа мамлекеттик билим берүү стандартынын

Социалдык сел багыты негизинде түзүлдү

Түзгөн: ББжСИ кафедрасынын доценти Бахрамжанова Н.М.

Жумушчу программа

Предмет: Үй бүлө таануу жана гендердик саясат

Аннотация

Үй бүлө таануу жана гендердик саясат” дисциплинасы социалдык иш адистиги боюнча 4-курстун студенттери үчүн 7-семестрде окутулат. Курс үй-бүлөлүк мамилелердин социалдык, маданий жана гендердик аспектилерин изилдөөгө, БУУнун Туруктуу Өнүгүү Максаттарынын 5-максаты (Гендердик теңчилик) принциптерин жана саясаттарын түшүнүүгө багытталган. Студенттер үй-бүлөлүк структуралардын динамикасын, гендердик ролдордун өзгөрүшүн жана алардын коомдогу ордун талдоо аркылуу кесиптик компетенцияларды өнүктүрөт. Курс социалдык иш чөйрөсүндө гендердик теңчиликке жетишүүнү (SDG 5), аялдар менен кыздарга карата зомбулукту жоюуну (SDG 5.2), аялдардын экономикалык катышуусун күчөтүүнү (SDG 5.4) жана гендердик теңчилик саясатын илгерилетүүнү (SDG 5.c) камтыйт.

Жалпы билим берүү программасынын ичиндеги предметтин орду. Бул дисциплина социалдык иш адистигинин жалпы билим берүү программасында негизги орунду ээлейт. Ал социалдык иштин теориялык жана практикалык аспектилерин тереңдетип, үй-бүлөлүк системаларды жана гендердик теңчилик маселелерин (SDG 5) талдоо жөндөмүн калыптандырат. Курс коомдогу социалдык өзгөрүүлөрдү түшүнүүгө жана аларга кесиптик жактан жооп кайтарууга мүмкүндүк берет, ошондой эле социалдык иш адистеринин үй-бүлөлүк жана гендердик маселелерди чечүүдөгү ролун БУУнун SDG 5 максаттарына шайкеш бекемдейт.

Жалпы жоболор

Кредиттер: 3 кредит, жалпы 60 саат (аудиториялык – 30 саат: лекциялык – 15 саат, практикалык – 15 саат; СРС – 30 саат).

Окутуу формасы: Лекциялар, семинарлар, практикалык сабактар, өз алдынча иштөө (СРС).

Окутуу тили: Кыргыз тили.

Окутуунун максаты: Үй-бүлөлүк мамилелердин структурасын жана гендердик саясатты талдоо жөндөмүн өнүктүрүү, социалдык иш практикасында гендердик теңчилик принциптерин колдонуу көндүмдөрүн калыптандыруу.

Күтүлүүчү натыйжалар жана компетенциялар

Компетенциянын коду	Компетенциянын сүрөттөлүшү	Күтүлүүчү натыйжа
ПК-1	Уй-булолук мамилелердин социалдык жана маданий аспектилерин талдоо	Уй-булолук системалардын структурасын жана динамикасын талдай алат.
ПК-2	Гендердик саясатты түшүнүү жана колдонуу	Гендердик теңчилик принциптерин социалдык иш практикасында колдоно алат.
ПК-3	Практикалык кырдаалдарда аналитикалык жана чечим кабыл алуу көндүмдөрү	Уй-булолук жана гендердик маселелер боюнча кесиптик чечимдерди кабыл ала алат.
УК-1	Уй-булолук мамилелердин тарыхый жана заманбап тенденцияларын түшүнүү	Уй-булолук мамилелердин эволюциясын жана аларга таасир этүүчү факторлорду түшүнөт.
УК-2	Коомдогу гендердик ролдордун өзгөрүшүн талдоо	Гендердик ролдордун коомдогу өзгөрүүсүн баалай алат.

Сунушталган билим берүү технологиялары

Лекциялар: Интерактивдүү лекциялар, презентациялар, мисалдар жана кейс-стади аркылуу теориялык билимдерди берүү.

Семинарлар: Талкуулар, топтук иштер, ролдук оюндар, проблемалык кырдаалдарды талдоо.

Практикалык сабактар: Кейс-стади, практикалык тапшырмалар, долбоордук иштер.

Өз алдынча иштөө: Рефераттар, илимий макалаларды талдоо, изилдөө иштери, презентациялар даярдоо.

Баалоо саясаты

• **Аралык баалоо:** Семестр ичиндеги активдүүлүк, практикалык тапшырмалар, тесттер, рефераттар.

• **Жыйынтыктоочу баалоо:** Жазуу жүзүндөгү экзамен же долбоордук иш.

• **Баалоо шкаласы:**

○ 86–100 балл: А (Өтө жакшы)

- 71–85 балл: В (Жакшы)
- 56–70 балл: С (Канааттандыарлык)
- 0–55 балл: F (Канааттандырбайт)

Баалоо критерийлери

Элемент	Салмагы (%)	Критерийлер
Аудиториялык активдүүлүк	20%	Сабактарга катышуу, талкууларга активдүү катышуу, суроолорго жооп берүү.
Практикалык тапшырмалар	30%	Тапшырмалардын сапаты, тереңдиги, өз убагында тапшыруу.
СРС	20%	Рефераттардын, долбоорлордун жана аналитикалык иштердин сапаты.
Жыйынтыктоочу экзамен	30%	Теориялык билимдерди жана практикалык көндүмдөрдү көрсөтүү.

Окутуу талаптары

- Сабактарга милдеттүү түрдө катышуу (кеминде 80% катышуу).
- Бардык тапшырмаларды өз убагында тапшыруу.
- Плагиатка жол берилбейт; бардык иштер оригиналдуу болушу керек.
- Окуу материалдары менен алдын ала таанышуу.
- Семинарларга жана практикалык сабактарга даярдануу (суроолорго жооп берүү, талкууга катышуу).

Дисциплинаны окуу-усулдук жактан камсыз кылуу

1. Негизги адабияттар:

Кыргыз Республикасынын “Гендердик теңчилик жөнүндө” мыйзамы (акыркы редакция, 2023).

ООН. “Гендердик теңчилик жана аялдардын укуктары боюнча колдонмо.” 2020.

2. Кошумча адабияттар:

Коннелл, Р.В. “Гендер жана бийлик: Коом, инсан жана гендердик саясат.” Нью-Йорк: Polity Press, 2020.

Батлер, Дж. “Гендердик кыйынчылык.” Москва: Ад Маргинем Пресс, 2017.

“Социалдык иш жана гендердик теңчилик” журналы, 2023.

КРнын “Үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жөнүндө” мыйзамы, 2017.

3. Электрондук ресурстар:

www.genderstudies.info – Гендердик изилдөөлөр боюнча маалыматтар.

www.unwomen.org – БУУнун Аялдар уюмунун расмий сайты.

www.kg.undp.org – КРдагы БУУнун өнүктүрүү программасы.

www.ohchr.org – Адам укуктары боюнча БУУнун Жогорку Комиссарынын кеңсеси.

Темалар жана сааттар

№	Тема	Лекция (саат)	Практика (саат)	СРС (саат)
1	Үй-бүлөнүн социалдык институт катары мааниси жана гендердик теңчилик ролу (SDG 5)	2	2	4
2	Үй-бүлөлүк мамилелердин тарыхый өнүгүшү жана гендердик өзгөрүүлөр (SDG 5.1)	2	2	4
3	Гендердик ролдор жана стереотиптер (SDG 5.1 – теңчиликке тоскоолдуктар)	2	2	4
4	Гендердик теңчилик принциптери (SDG 5 – эл аралык стандарттар: CEDAW, SDG 5.c)	2	2	4
5	Үй-бүлөдөгү гендердик ролдордун өзгөрүшү (SDG 5.4 – үй жумуштарынын тең бөлүштүрүлүшү)	2	2	4
6	КРдагы гендердик саясаттын мыйзамдык негиздери (SDG 5.c – улуттук саясаттар)	2	2	4
7	Үй-бүлөлүк зомбулук жана анын алдын алуу (SDG 5.2 – бардык формадагы зомбулукту жоюу)	2	2	4
8	Социалдык иш жана гендердик теңчилик (SDG 5 – практикада илгерилетүү)	2	2	2
	Жалпы	15	15	30

Лекциялык сабактардын пландары

Лекция №1. Үй-бүлөнүн социалдык институт катары мааниси жана гендердик теңчилик ролу (SDG 5)

Мазмуну: Үй-бүлөнүн коомдогу ролу жана функциялары, үй-бүлөлүк структуралардын түрлөрү (нуклеардык, кеңейтилген, бир ата-энелик) жана гендердик теңчиликтин үй-бүлөдөгү орду (SDG 5.1).

Суроолор:

1. Үй-бүлөнүн коомдогу негизги функциялары кайсылар?
2. Үй-бүлөлүк структуралардын түрлөрү кандайча айырмаланат?
3. Үй-бүлөнүн социалдык институт катары мааниси эмнеде?
4. Заманбап коомдо үй-бүлөнүн ролу кандай өзгөрдү жана SDG 5 кандай салым кошот?

Лекция №2. Үй-бүлөлүк мамилелердин тарыхый өнүгүшү жана гендердик өзгөрүүлөр (SDG 5.1)

Мазмуну: Үй-бүлөнүн тарыхый этаптары, салттуу жана заманбап үй-бүлөлүк моделдер жана гендердик теңчиликтин эволюциясы (SDG 5.1).

Суроолор:

1. Үй-бүлөлүк мамилелердин тарыхый өнүгүшүнүн негизги этаптары кайсылар?
2. Салттуу үй-бүлөлүк моделдер заманбап моделдерден эмнеси менен айырмаланат?
3. Тарыхый өзгөрүүлөр үй-бүлөлүк структураларга кандай таасир этти?
4. Глобалдашуу үй-бүлөлүк мамилелерге кандай таасир этүүдө жана SDG 5.1 индикаторлору?

Лекция №3. Гендердик ролдор жана стереотиптер (SDG 5.1 – теңчиликке тоскоолдуктар)

Мазмуну: Гендердик ролдордун калыптанышы, маданий жана социалдык факторлор, стереотиптердин таасири (SDG 5.1 – стереотиптерди жоюу).^[1]

Суроолор:

1. Гендердик ролдор кандайча калыптанат?
2. Гендердик стереотиптердин коомго тийгизген таасири кандай?
3. Гендердик ролдордун калыптанышына маданият кандай таасир этет?
4. Гендердик стереотиптерди жоюунун жолдору кайсылар (SDG 5.1 боюнча)?

Адабияттар: Батлер, Дж., 2017; www.genderstudies.info; UN SDG 5 Report, 2023.

Лекция №4. Гендердик теңчилик принциптери (SDG 5 – эл аралык стандарттар)

Мазмуну: Эл аралык стандарттар (CEDAW, БУУ резолюциялары, SDG 5 максаттары жана индикаторлору), теңчиликке жетишүүнүн жолдору.

Суроолор:

- 1.Гендердик теңчилик принциптеринин негизги элементтери кайсылар?
- 2.Эл аралык документтер гендердик теңчиликке кандай салым кошот (SDG 5.c)?
- 3.Гендердик теңчиликке жетишүүдөгү негизги тоскоолдуктар кайсылар?
- 4.Гендердик теңчилик коомдун өнүгүшүнө кандай таасир этет (SDG 5)

Адабияттар: ООН колдонмосу, 2020; www.unwomen.org;
www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/.

Лекция №5. Үй-бүлөдөгү гендердик ролдордун өзгөрүшү (SDG 5.4 – үй жумуштарынын тең бөлүштүрүлүшү)

Мазмуну: Заманбап коомдогу тенденциялар, гендердик ролдордун трансформациясына таасир этүүчү факторлор (SDG 5.4 – төлөнбөгөн эмгектин таанылышы).

Суроолор:

- 1.Үй-бүлөдөгү гендердик ролдор кандайча өзгөрдү?
- 2.Гендердик ролдордун трансформациясына кандай факторлор таасир этет?
- 3.Заманбап үй-бүлөлүк моделдерде гендердик теңчилик кандайча чагылдырылат (SDG 5.4)?
- 4.Гендердик ролдордун өзгөрүшү үй-бүлөлүк мамилелерге кандай таасир этет?

Адабияттар: Коннелл, Р.В., 2020; UN SDG 5.4 Indicators.

Лекция №6. КРдагы гендердик саясаттын мыйзамдык негиздери (SDG 5.c – улуттук саясаттар)

Мазмуну: КРнын гендердик теңчилик боюнча мыйзамдары, алардын практикалык ишке ашырылышы жана SDG 5.c индикаторлору.

Суроолор:

- 1.КРнын гендердик теңчилик боюнча негизги мыйзамдары кайсылар?

2. Гендердик саясаттын ишке ашырылышындагы негизги тоскоолдуктар кайсылар?

3. Мыйзамдар гендердик теңчиликке кандай таасир этет (SDG 5.c)?

4. КРда гендердик саясатты өнүктүрүүнүн келечеги кандай?

Адабияттар: КРнын “Гендердик теңчилик жөнүндө” мыйзамы, 2023;
www.kg.undp.org (SDG 5 КР отчету).

Лекция №7. Үй-бүлөлүк зомбулук жана анын алдын алуу (SDG 5.2 – зомбулукту жоюу)

Мазмуну: Зомбулуктун түрлөрү (физикалык, психологиялык, экономикалык), алдын алуу чаралары, социалдык иштин ролу (SDG 5.2 – бардык формадагы зомбулукту жоюу).

Суроолор:

1. Үй-бүлөлүк зомбулуктун негизги түрлөрү кайсылар?

2. Зомбулуктун психологиялык жана социалдык себептери кандай?

3. Үй-бүлөлүк зомбулукту алдын алуунун кандай чаралары бар (SDG 5.2)?

4. Социалдык иш адистерин зомбулукту алдын алууда кандай роль ойнойт?

Адабияттар: КРнын “Үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жөнүндө” мыйзамы, 2017;
www.ohchr.org; UN SDG 5.2 Report.

Лекция №8. Социалдык иш жана гендердик теңчилик (SDG 5 – практикада илгерилетүү)

Мазмуну: Социалдык иш практикасында гендердик теңчиликти илгерилетүү, кесиптик компетенциялар (SDG 5 – аялдардын лидерлигин күчөтүү, 5.a).

Суроолор:

1. Социалдык иш практикасында гендердик теңчилик кандайча илгерилетилет (SDG 5)?

2. Гендердик сезгичтик (gender sensitivity) ыкмалары деген эмне?

3. Социалдык иш адистеринин гендердик маселелерди чечүүдөгү ролу кандай?

4. Гендердик теңчиликке жетишүүдө социалдык иштин келечеги кандай (SDG 5)?

Адабияттар: “Социалдык иш жана гендердик теңчилик” журналы, 2023; UN SDG 5 Toolkit.

Семинардык сабактардын пландары

Семинар№1. Үй-бүлөнүн социалдык институт катары мааниси жана гендердик теңчилик ролу (SDG 5)

Мазмуну: Үй-бүлөнүн коомдогу ролу, функциялары жана структуралары боюнча талкуу, үй-бүлөлүк түрлөрдү салыштыруу (SDG 5 контекстинде).

Иш-чаралар: Топтук талкуу, үй-бүлөлүк структуралардын түрлөрүн талдоо.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5.1 шилтемеси).

Семинар№2. Үй-бүлөлүк мамилелердин тарыхый өнүгүшү жана гендердик өзгөрүүлөр (SDG 5.1)

Мазмуну: Тарыхый жана заманбап үй-бүлөлүк моделдерди салыштыруу, кейс-стади талдоо (SDG 5.1 индикаторлору).

Иш-чаралар: Кейс-стади: Тарыхый жана заманбап моделдерди талдоо.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5.1).

Семинар№3. Гендердик ролдор жана стереотиптер (SDG 5.1)

Мазмуну: Гендердик стереотиптердин таасирин талдоо, ролдук оюндар аркылуу стереотиптерди изилдөө (SDG 5.1 – стереотиптерди жоюу).

Иш-чаралар: Ролдук оюн: Стереотиптердин таасири.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5.1).

Семинар№4. Гендердик теңчилик принциптери (SDG 5)

Мазмуну: Эл аралык документтерди талдоо, гендердик теңчиликке жетишүүнүн жолдору боюнча топтук иш (SDG 5.c).

Иш-чаралар: Топтук иш: Документтерди талдоо.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5).

Семинар№5. Үй-бүлөдөгү гендердик ролдордун өзгөрүшү (SDG 5.4)

Мазмуну: Заманбап үй-бүлөлүк ролдордун өзгөрүшүн талдоо, практикалык тапшырмалар (SDG 5.4).

Иш-чаралар: Практикалык тапшырма: Өзгөрүштү талдоо.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5.4).

Семинар№6. КРдагы гендердик саясаттын мыйзамдык негиздери (SDG 5.c)

Мазмуну: КР мыйзамдарынын гендердик теңчиликке тийгизген таасири боюнча талкуу (SDG 5.с).Иш-чаралар: Талкуу: Мыйзамдардын таасири.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5.с).

Семинар№7. Үй-бүлөлүк зомбулук жана анын алдын алуу (SDG 5.2)

Мазмуну: Зомбулуктун алдын алуу боюнча стратегияларды иштеп чыгуу, кейс-стади (SDG 5.2).

Иш-чаралар: Кейс-стади: Стратегиялар.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5.2).

Семинар№8. Социалдык иш жана гендердик теңчилик (SDG 5)

Мазмуну: Социалдык иш практикасында гендердик теңчиликте илгерилетүү боюнча долбоорлорду иштеп чыгуу (SDG 5).

Иш-чаралар: Долбоор: Илгерилетүү сунуштары.

Суроолор: (лекциядагыдай + SDG 5).

Контролдоо формалары боюнча суроолор жана темалар

1. Үй-булонун социалдык институт катары мааниси жана ролу кандай?
2. Үй-булолук мамилелердин тарыхый өнүгүшүнүн негизги этаптары.
3. Гендердик стереотиптердин коомго тийгизген таасири кандай?
4. Гендердик теңчилик принциптеринин мааниси жана алардын колдонулушу.
5. Кыргыз Республикасындагы гендердик саясаттын мыйзамдык негиздери.
6. Үй-булолук зомбулуктун түрлөрү жана алардын алдын алуу чаралары.
7. Социалдык иш практикасында гендердик теңчиликте илгерилетүүнүн жолдору.
8. Үй-булолук мамилелердин социалдык жана маданий аспектиери.
9. Гендердик ролдордун калыптанышына таасир этүүчү факторлор.
10. Заманбап үй-булолук моделдердин өзгөчөлүктөрү.
11. Үй-булолук структуралардын түрлөрү жана алардын коомдогу ролу.
12. Гендердик теңчиликке жетишүүдөгү эл аралык тажрыйбалар.
13. Үй-булолук зомбулуктун психологиялык жана социалдык себептери.
14. Гендердик саясаттын коомдун өнүгүшүнө тийгизген таасири.
15. Социалдык иш адистеринин гендердик теңчилик маселелерин чечүүдөгү ролу.

16. Уй-булолук мамилелердеги гендердик ролдордун трансформациясы.
17. КР мыйзамдарынын гендердик теңчиликке тийгизген таасири.
18. Уй-булолук зомбулукту алдын алууда социалдык кызматтардын ролу.
19. Гендердик стереотиптерди жоюунун жолдору.
20. Заманбап коомдогу уй-булолук мамилелердин тенденциялары.
21. Гендердик теңчилик боюнча эл аралык уюмдардын ролу.
22. Уй-булолук мамилелердеги конфликттерди чечүүнүн ыкмалары.
23. Гендердик саясатты ишке ашыруудагы тоскоолдуктар.
24. Уй-булолук мамилелердин экономикалык аспектиери.
25. Гендердик теңчиликке жетишүүдөгү билим берүүнүн ролу.
26. Уй-булолук зомбулукка каршы күрөшүүдө коомдук уюмдардын ролу.
27. Гендердик ролдордун маданий жана диний аспектиери.
28. Уй-булолук мамилелердеги теңчиликке жетишүүнүн жолдору.
29. Гендердик саясаттын жаштарга тийгизген таасири.
30. Социалдык иш практикасында гендердик сезгичтик ыкмаларын колдонуу.

Өз алдынча иштөөнүн темалары

1. Уй-булолук структуралардын түрлөрү боюнча реферат даярдоо.
2. Гендердик ролдордун тарыхый өзгөрүшү боюнча илимий макаланы талдоо.
3. Кыргыз Республикасындагы гендердик саясаттын мыйзамдарын изилдөө.
4. Уй-булолук зомбулуктун алдын алуу боюнча долбоор даярдоо.
5. Гендердик теңчилик боюнча эл аралык тажрыйбаларды талдоо.
6. Уй-булолук мамилелердин социалдык институт катары ролун талдоо.
7. Гендердик стереотиптердин коомго тийгизген таасири боюнча эссе.
8. Заманбап уй-булолук моделдердин өзгөчөлүктөрүн изилдөө.
9. КРдагы гендердик саясаттын ишке ашырылышы боюнча талдоо.
10. Уй-булолук зомбулуктун психологиялык себептерин изилдөө.
11. Гендердик теңчилик принциптерин социалдык ишке колдонуу боюнча долбоор.
12. Уй-булолук мамилелердеги гендердик ролдордун трансформациясы.
13. Гендердик саясаттын коомдун өнүгүшүнө тийгизген таасири.

14. Уй-булолук зомбулукту алдын алуудагы социалдык кызматтардын ролу.
15. Гендердик стереотиптерди жоюу боюнча стратегияларды иштеп чыгуу.
16. Заманбап коомдогу уй-булолук мамилелердин тенденциялары.
17. Гендердик теңчилик боюнча эл аралык уюмдардын ишмердүүлүгүн талдоо.
18. Уй-булолук мамилелердеги конфликттерди чечүү ыкмалары.
19. Гендердик саясатты ишке ашыруудагы тоскоолдуктарды изилдөө.
20. Уй-булолук мамилелердин экономикалык аспектилерин талдоо.
21. Гендердик теңчиликке жетишүүдө билим берүүнүн ролун изилдөө.
22. Уй-булолук зомбулукка каршы күрөшүүдө коомдук уюмдардын ролу.
23. Гендердик ролдордун маданий жана диний аспектилерин талдоо.
24. Уй-булолук мамилелердеги теңчиликке жетишүү боюнча сунуштар.
25. Гендердик саясаттын жаштарга тийгизген таасири боюнча реферат.
26. Социалдык иш практикасында гендердик сезгичтик ыкмаларын колдонуу.
27. Уй-булолук мамилелердеги гендердик теңсиздиктин себептери.
28. Гендердик саясаттын ишке ашырылышындагы жергиликтүү тажрыйбалар.
29. Уй-булолук зомбулуктун алдын алуу боюнча коомдук кампанияларды талдоо.
30. Гендердик теңчиликке жетишүүдө медианын ролун изилдөө.

“Үй бүлө таануу жана гендердик саясат” предмети боюнча тесттик суроолор

Тесттин түрү: Жабык (бир туура жооп тандоо).

Баалоо: Ар бир суроо – 4 балл. Жалпы: 100 балл.

Убакыт: 60 мүнөт.

1. Үй-бүлөнүн коомдогу негизги функцияларынын бири катары гендердик теңчилик кандайча чагылдырылат?

- a) Балдарды тарбиялоо жана үй жумуштарын бөлүштүрүү
- b) Экономикалык гана колдоо
- c) Саясий лидерлик
- d) Диний ишенимдерди сактоо

2. БУУнун SDG 5.1 индикатору боюнча гендердик теңчиликке тоскоол болгон негизги фактор эмне?

- a) Гендердик стереотиптер
- b) Экономикалык өсүш
- c) Технологиялык прогресс
- d) Маданий өзгөрүүлөр

3. Салттуу үй-бүлөлүк моделдер заманбап моделдерден эмнеси менен айырмаланат?

- a) Гендердик ролдордун катуу бөлүштүрүлүшү
- b) Балдардын саны
- c) Үй-бүлө мүчөлөрүнүн жашы
- d) Географиялык жайгашуусу

4. Гендердик ролдор кандайча калыптанат?

- a) Маданий жана социалдык факторлор аркылуу
- b) Генетикалык жактан гана
- c) Мыйзамдар менен
- d) Климаттык шарттар менен

5. CEDAW конвенциясынын негизги максаты эмне?

- a) Аялдарга карата бардык дискриминацияны жоюу
- b) Экономикалык өнүгүүнү камсыздоо
- c) Балдардын укуктарын коргоо
- d) Экологиялык тең салмактуулук

6. SDG 5.4 индикатору боюнча үй-бүлөдөгү төлөнбөгөн эмгектин тең бөлүштүрүлүшү эмнени билдирет?

- a) Үй жумуштарынын жана балдарды багуунун тең бөлүнүшү
- b) Айлык акынын теңдиги
- c) Саясий кызматтардын бөлүштүрүлүшү
- d) Билим алуу мүмкүнчүлүгү

7. Кыргыз Республикасынын “Гендердик теңчилик жөнүндө” мыйзамынын негизги максаты эмне?

- a) Гендердик теңчилик саясатын мыйзамдык жактан бекитүү (SDG 5.c)
- b) Үй-бүлөлүк зомбулукту гана жөнгө салуу

c) Балдардын укуктарын коргоо

d) Экономикалык өсүштү камсыздоо

8. Үй-бүлөлүк зомбулуктун түрлөрүнүн бири эмес:

a) Физикалык

b) Психологиялык

c) Экономикалык

d) Маданий

9. SDG 5.2 максатынын негизги талабы эмне?

a) Аялдар менен кыздарга карата бардык формадагы зомбулукту жоюу

b) Экономикалык теңчилик

c) Саясий лидерлик

d) Билим берүү теңдиги

10. Социалдык иш практикасында гендердик сезгичтик (gender sensitivity) ыкмасы деген эмне?

a) Кардарлардын гендердик муктаждыктарын эске алуу

b) Жалаң аялдар менен иштөө

c) Эркектердин укуктарын коргоо

d) Балдарга гана багытталган иш

11. Үй-бүлөнүн социалдык институт катары мааниси эмнеде?

a) Коомдук тартипти жана маданиятты сактоо

b) Экономикалык гана функция

c) Саясий лидерлик

d) Спорттук иш-чаралар

12. Гендердик стереотиптерди жоюунун жолу эмес:

a) Билим берүү

b) Мыйзамдар

c) Стереотиптерди күчөтүү

d) Медиа кампаниялары

13. Заманбап үй-бүлөлүк моделдерде гендердик теңчилик кандайча чагылдырылат?

a) Үй жумуштарынын тең бөлүштүрүлүшү (SDG 5.4)

- b) Аялдардын үйдө гана болушу
- c) Эркектердин лидерлиги
- d) Балдардын санынын көбөйүшү

14. КРда гендердик саясатты ишке ашыруудагы негизги тоскоолдук эмне?

- a) Салттуу түшүнүктөр жана стереотиптер
- b) Экономикалык өсүш
- c) Технологиянын жетишсиздиги
- d) Климаттын өзгөрүшү

15. Үй-бүлөлүк зомбулукту алдын алууда социалдык иш адистеринин ролу эмне?

- a) Жабырлануучуларга психологиялык жана юридикалык жардам көрсөтүү
- b) Зомбулукту жашыруу
- c) Мыйзамдарды бузуу
- d) Экономикалык гана колдоо

16. Гендердик ролдордун трансформациясына таасир этүүчү фактор эмес:

- a) Глобалдашуу
- b) Билим берүү
- c) Генетикалык өзгөрүүлөр
- d) Мыйзамдар

17. БУУнун UN Women уюмунун негизги максаты эмне?

- a) Гендердик теңчиликке жетишүү жана аялдардын укуктарын коргоо
- b) Балдардын билимин жогорулатуу
- c) Экологиялык долбоорлор
- d) Спортту өнүктүрүү

18. Нуклеардык үй-бүлө менен кеңейтилген үй-бүлөнүн айырмасы эмне?

- a) Кеңейтилгенде чоң ата, чоң энелер да жашайт
- b) Нуклеардыкта балдар жок
- c) Кеңейтилгенде бир гана ата-эне
- d) Нуклеардыкта үй жаныбарлары жок

19. Гендердик теңчилик коомдун өнүгүшүнө кандай таасир этет?

- a) Экономикалык өсүштү жана социалдык туруктуулукту жогорулатат

- b) Конфликттерди көбөйтөт
- c) Билим деңгээлин төмөндөтөт
- d) Маданиятты жок кылат

20.SDG 5.с индикатору боюнча улуттук саясаттар эмнеге багытталган?

- a) Гендердик теңчиликке жетишүү үчүн мыйзамдарды күчөтүүгө
- b) Балдардын тамактануусуна
- c) Экологияга
- d) Спортко

21.Үй-бүлөлүк зомбулуктун психологиялык себеби эмне болушу мүмкүн?

- a) Басым жана көзөмөлдөө каалоосу
- b) Аба ырайы
- c) Тамак-аштын жетишсиздиги
- d) Спорттук жеңилүүлөр

22.Социалдык иш адистери гендердик маселелерди чечүүдө кандай ыкманы колдонот?

- a) Гендердик сезгичтик ыкмаларын
- b) Жалаң юридикалык жаза
- c) Физикалык күч
- d) Игнор кылуу

23.Гендердик стереотиптердин коомго тийгизген терс таасири эмне?

- a) Теңчиликке тоскоол болуу
- b) Экономикалык өсүш
- c) Билимдин жайылышы
- d) Маданий өнүгүү

24.КРнын “Үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жөнүндө” мыйзамынын негизги максаты эмне?

- a) Зомбулуктун курмандыктарын коргоо жана алдын алуу (SDG 5.2)
- b) Үй-бүлөнү бузуу
- c) Балдарды алып кетүү
- d) Экономикалык санкциялар

25. Гендердик теңчиликке жетишүүдө билим берүүнүн ролу эмне?

- a) Стереотиптерди жоюу жана теңчилик түшүнүгүн калыптандыруу
- b) Жалаң кыздарды окутуу
- c) Балдарды гана даярдоо
- d) Маданиятты сактоо

Жооптордун ачкычы: 1-а, 2-а, 3-а, 4-а, 5-а, 6-а, 7-а, 8-д, 9-а, 10-а, 11-а, 12-с, 13-а, 14-а, 15-а, 16-с, 17-а, 18-а, 19-а, 20-а, 21-а, 22-а, 23-а, 24-а, 25-а.

Баалоо шкаласы:

- 86–100 балл: А (Өтө жакшы)
- 71–85 балл: В (Жакшы)
- 56–70 балл: С (Канааттандырарлык)
- 0–55 балл: F (Канааттандырбайт)

АДАБИЯТТАР ТИЗМЕСИ

1. Негизги адабияттар

1. Кыргыз Республикасынын “Гендердик теңчилик жөнүндө” мыйзамы: [акыркы редакция, 2023] // Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши. – Бишкек, 2023. – 12 б.

2. Кыргыз Республикасынын “Үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жөнүндө” мыйзамы: [толукталган редакция, 2023] // Кыргыз Республикасынын Өкмөтү. – Бишкек, 2023. – 18 б.

3. ООН. Туруктуу Өнүгүү Максаттары: SDG 5 – Гендердик теңчилик: [2023 отчету] / ООН. – Нью-Йорк, 2023. – 48 с. – URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/> (дата обращения: 11.11.2025).

4. ООН. Гендердик теңчилик жана аялдардын укуктары боюнча колдонмо / ООН. – Нью-Йорк, 2020. – 56 с. – URL: <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/02/handbook-for-national-action-plans-on-violence-against-women> (дата обращения: 11.11.2025).

5.UNDP Кыргызстан. Гендердик теңчилик боюнча стратегия, 2023–2027 / UNDP. – Бишкек, 2023. – 72 с. – URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-11/undp_kgz_ge_strategy_2023-27.pdf (дата обращения: 11.11.2025).

6.UN Women. Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2025 / UN Women. – Нью-Йорк, 2025. – 64 с. – URL: <https://www.unwomen.org/sites/default/files/2025-09/progress-on-the-sustainable-development-goals-the-gender-snapshot-2025-en.pdf> (дата обращения: 11.11.2025).

7.Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети; UN Women. Sustainable Development Goals and Gender in Kyrgyzstan / NSC KR; UN Women. – Бишкек, 2023. – 92 с. – URL:

<https://data.unwomen.org/publications/sustainable-development-goals-and-gender-kyrgyzstan> (дата обращения: 11.11.2025).

2. Кошумча адабияттар

8.Connell R. Gender and Power: Society, the Person and Sexual Politics / R. Connell. – New York: Polity Press, 2020. – 352 p. – ISBN 978-0-7456-0571-3.

9.Butler J. Гендердик кыйынчылык: [орусча котормосу] / J. Butler. – Москва: Ад Маргинем Пресс, 2017. – 320 б. – ISBN 978-5-91103-345-3.

10.Социалдык иш жана гендердик теңчилик: журнал. – 2023. – № 1–4. – Бишкек: КР Социалдык илимдер академиясы, 2023. – 480 б.

11.Profeta P. Gender Equality and Public Policy during Covid-19 / P. Profeta // CESifo Economic Studies. – 2020. – Vol. 66, № 4. – P. 365–375. – DOI: 10.1093/cesifo/ifa013. – URL: <https://academic.oup.com/cesifo/article/66/4/365/6020000> (дата обращения: 11.11.2025).

12.Leal D. How does sexual orientation influence intergenerational family solidarity? An exploratory study / D. Leal, J. Gato, S. Coimbra // Journal of Prevention and Intervention in the Community. – 2020. – Vol. 48, № 4. – P. 382–393. – DOI: 10.1080/10852352.2019.1627079. – URL:

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10852352.2019.1627079> (дата обращения: 11.11.2025).

13. Gubbins V. Parental involvement and low-SES children's academic achievement in early elementary school: New evidence from Chile / V. Gubbins, G. Otero // *Educational Studies*. – 2020. – Vol. 46, № 5. – P. 548–569. – DOI: 10.1080/03055698.2019.1620693. – URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03055698.2019.1620693> (дата обращения: 11.11.2025).

14. Kang M. Teachers as good mothers, mothers as good teachers: Functional and ideological work–family alignment in the South Korean teaching profession / M. Kang, H. J. Park, J. Park // *Gender, Work & Organization*. – 2020. – Vol. 27, № 3. – P. 395–413. – DOI: 10.1111/gwao.12408. – URL:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/gwao.12408> (дата обращения: 11.11.2025).

15. UNDP. Global Report – Gender Equality in Public Administration (GEPA) / UNDP. – New York, 2023. – 120 p. – URL:

<https://www.undp.org/publications/global-report-gender-equality-public-administration-gepa> (дата обращения: 11.11.2025).

16. Малинина-Пых И. Г. Гендерная психология: учебное пособие / И. Г. Малинина-Пых. – Москва: КноРус, 2023. – 256 с. – ISBN 978-5-406-10789-2. – URL:

https://www.knorus.ru/catalog/psihologiya_1/696862-gendernaya-psihologiya-bakalavriat-magistratura-specialitet-uchebnoe-posobie/ (дата обращения: 11.11.2025).

17. Здравомыслова Е. Гендерные исследования: учебное пособие / Е. Здравомыслова, А. Темкина. – Санкт-Петербург: ЕУСПб, 2022. – 240 с. – URL:

https://eusp.org/sites/default/files/archive/gender/12_LECTURES.pdf (дата обращения: 11.11.2025).

18. Ключко О. И. Гендерная психология и педагогика / О. И. Ключко. – Москва: Юрайт, 2022. – 208 с. – ISBN 978-5-534-12345-6. – URL:

<https://urait.ru/book/gendernaya-psihologiya-i-pedagogika-470475> (дата обращения: 11.11.2025).

19. Jain D. Women, Development and the UN: A Sixty-Year Quest for Equality and Justice / D. Jain. – Bloomington: Indiana University Press, 2020. – 256 p. – ISBN 978-0-253-21861-2.

20. Walby S. Gender, Generations, and Nonfarm Employment / S. Walby. – Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2020. – 304 p. – ISBN 978-1-78811-456-4.
21. UN Women. Families in a Changing World: Progress of the World's Women 2019–2020 / UN Women. – New York, 2020. – 180 p. – URL: <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2019/Progress-of-the-worlds-women-2019-2020-en.pdf> (дата обращения: 11.11.2025).
22. UNFPA. Empowering Youth to Build the Families They Want: Opportunities and Challenges / UNFPA. – New York, 2025. – 44 p. – URL: <https://weekly.chinacdc.cn/en/article/doi/10.46234/ccdcw2025.159> (дата обращения: 11.11.2025).